

UPUTSTVO ZA BODOVANJE MATURSKOG I STRUČNOG ISPITA, vanredni junski rok 2023.

1. Učenik/učenica* dobija **1 bod** ako je zaokružio broj 1 - *novinarsko-publicističkom*
2. Učenik dobija **1 bod** ako je napisao: planski jezik/konlang/imaginarni
3. Učenik dobija **1 bod** ukoliko je napisao: 1D, 2C i 3A
4. Učenik dobija **1 bod** za tri ili dva tačna odgovora:
  - Ludvik Zamenhof – mir u svijetu/ujedinjavanje čovječanstva
  - Dž. R. R. Tolkin – estetski/književnourjetnički motivi/motiv stvaranja
  - D. Dž. Peterson – stvaranje televizijske serije „Igra prijestola“Učenik dobija **0 bodova** za manje od dva tačna odgovora.
5. Učenik dobija **1 bod** ako je napisao da je esperanto nastao na osnovu pseudonima *Doktoro Esperanto* pod kojim je objavljena knjiga./Potpis pod kojim je objavljena knjiga./Pseudonim Esperanto (*i slični odgovori koji se odnose na pseudonim Doktoro Esperanto*)
Napomena: Ukoliko učenik napiše samo Esperanto (bez pseudonima) ili samo Doktoro, dobija 0 bodova.
6. Učenik dobija:
  - 1 bod** ako je prepisao zamjenicu *JE* i napisao padež *akuzativ*.
  - 1 bod** ako je prepisao zamjenicu *JOJ* i napisao padež *dativ*.**Napomena:** Učenik dobija 0 bodova ako je uz zamjenicu/zamjenice prepisao rječicu *se./...*
7. Učenik dobija **1 bod** ako je zaokružio broj 1 (hiljada) i napisao: U pitanju su brojevi, osim hiljada koja je po vrsti riječi imenica./Hiljada je imenica, dok su ostale riječi brojevi./Samo je hiljada imenica./Samo riječ pod 1 nije broj. (*i slični odgovori*)
Napomena:
  - Učenik dobija **1 bod** ukoliko nije zaokružio broj 1, ali je iz obrazloženja jasno da misli na imenicu hiljada.
  - Učenik dobija **0 bodova** ako je zaokružio bilo koji broj, osim 1, bez obzira na tačnost obrazloženja.
8. Učenik dobija **1 bod** za potpuno tačan odgovor:
Mnogi su se pitali kakva je simbolika suncokreta u slikarskom opusu Van Goga (1853 – 1890), poznatog holandskog slikara.
9. Zaokružen broj 1: iskočiti – **1 bod**
10. Učenik dobija **1 bod** ako je napisao: Ćorkan

---

*U daljem tekstu učenik

11. Zaokružen broj 1: na ogradi kamenog mosta – **1 bod**

12. A) Učenik dobija **1 bod** ako je napisao: brata/Polinika/brata Polinika

B) Učenik dobija **1 bod** ako je napisao: Govoreći o „svetom grehu“, Antigona pokazuje da je svjesna da kršeći zakon države čini grijeh, ali da je takav grijeh „svet“, jer su božiji zakoni i ljubav prema bratu jači od svjetovnih zakona i ljudskih naredbi. (*i slični odgovori*)

13. Zaokružen broj 2: s kraja 17. vijeka – **1 bod**

14. Učenik dobija ukupno **2 boda** za potpuno tačan odgovor:

STIHОВИ	IME KNJIŽEVNOG JUNAKA	VRSTA LIRSKЕ PJESME	STILSKA FIGURA (podvučeni primjer)
<i>Kad je viđu đe se smije mlada svijet mi se oko glave vrti...</i>	Vuk Mandušić	ljubavna pjesma	hiperbola
<i>Ne plač', majko, dilber-Fatimu; udata je, ne ukopata; ruža s struka nije pala svog, no u bostan prenešena svoj.</i>	Mustaj kadija	svatovska pjesma	metafora

Učenik dobija **1 bod** za tri tačna odgovora.

Učenik dobija **0 bodova** za manje od tri tačna odgovora.

15. A) Učenik dobija **1 bod** za dva ili tri napisana detalja: poljana, put, drvo

B) Učenik dobija **2 boda** ako je napisao da na protok vremena ukazuje drvo i objasnio da je drvo u početku bilo golo, a kasnije olistalo/da olistalo drvo ukazuje na dugo čekanje/drvo upućuje da su izgubili pojam o vremenu (*i slični odgovori*)

Učenik dobija **1 bod** ako je napisao: drvo/olistalo drvo (bez objašnjenja)

16. Učenik dobija **1 bod** za potpuno tačan odgovor:

- 1 – književna kritika
- 2 – teorija književnosti
- 3 – istorija književnosti
- 4 – teorija književnosti

17. A) Učenik dobija **1 bod** ako je napisao: Ahmed Nurudin/A. Nurudin/Nurudin/Ahmed

B) Učenik dobija **1 bod** ako je napisao: Izgubio ga je kad je otišao u derviše./Kad je dogmu stavio ispred života svog brata./Nurudin misli da nije bio dovoljno aktivan u pokušaju da oslobodi brata jer se držao dogme. (*i slični odgovori*)

18. A) Učenik dobija **1 bod** ako je napisao: Ujka Vanja
 B) Učenik dobija **1 bod** ako je napisao da njegova ljubav propada jer je neuzvrćena./Jelena Andrejeva predstavlja jedinu svjetlost u njegovom mračnom životu./Ne smije da objelodani svoju ljubav./Njegova ljubav je zatvorena, skrivena jer je zabranjena... (i slični odgovori)
19. Učenik dobija **1 bod** ako je napisao: Ujka Vanja je svjestan da se njegov život neće promijeniti i da će i dalje na imanju obavljati posao koji mu ne donosi nikakvo zadovoljstvo, tako da je njegov život besmislen. (i slični odgovori)
20. Učenik dobija **1 bod** ako je napisao: Sukob u ovoj drami zasnovan je na unutrašnjem sukobu./Sukob u impresionističkoj drami ostvaruje se unutar junaka. (i slični odgovori)
21. A) Učenik dobija **1 bod** ako je napisao: katren
 B) Učenik dobija **1 bod** ako je napisao: sinestezija
 C) Učenik dobija **1 bod** ako je prepisao: *U nekakvu mračnu i duboku istovetnost./U nekakvu mračnu/daleko spoje u nekakvu mračnu*
22. A) Učenik dobija **1 bod** ako je napisao: društvenom romanu/socijalnom romanu
 B) Učenik dobija **1 bod** ako napiše: Roman pripada društvenom romanu jer odslikava parisko društvo 19. vijeka./Roman predstavlja sliku bogatih i siromašnih u pariskom društvu. (i slični odgovori)
23. A) Učenik dobija **1 bod** ako je napisao: Čiča Gorio/Žan Joahim Gorio
 B) Učenik dobija **1 bod** ako je napisao da je ljubav prema kćerima njegova najveća slabost/nemogućnost da se odupre njihovim zahtjevima/ispunjavanje njihovih nerealnih želja/materijalno propadanje zbog udovoljavanja kćerkama/trazenje opravdanja za njihove greške. (i slični odgovori)

24. Uputstvo za bodovanje pozivnice:

8 bodova

FORMA I SADRŽAJ TEKSTA 3 boda	JEZIK 3 boda	STIL 2 boda
Svi podaci dati u uputstvu upotrijebljeni su i raspoređeni prema principima oblikovanja teksta. 3 boda Svi podaci su pravilno raspoređeni, ali nedostaje jedan podatak koji ne utiče na razumijevanje teksta,	U tekstu nema gramatičkih i pravopisnih grešaka. 3 boda Pravopisna i gramatička norma se uglavnom poštuju, a odstupa se od normom propisane upotrebe - interpunkcijskih znaka i/ili	Rečenice su oblikovane, jasne i prilagođene i sadržaju i formi teksta 2 boda - U tekstu postoje stilske greške (npr.: - ponavljanje riječi u istoj ili susjednim rečenicama/

odnosno suštinski element koji ne narušava formu teksta. 2 boda Nedostaje više podataka, ali je tekst razumljiv. 1 bod Nije poštovana zadata forma ili je sadržina teksta nerazumljiva... 0 bodova	- pravilne upotrebe prijedloga <i>zbog</i> i <i>radi</i>, s... (npr. „u vezi nečega“ umjesto „u vezi s nečim“; „obzirom na“ umjesto „s obzirom na“ ...). 2 boda Pravopisna i gramatička norma se donekle poštuju, jer - odstupa od dosljedne primjene ijekavskog i ekavskog izgovora - griješi u upotrebi interpunkcijskih znaka (npr. izostavlja zarez kod vokativa, inverzije, umetnute rečenice...) i/ili - griješi u upotrebi prijedloga... 1 bod U tekstu postoje tri suštinska ogrešenja o jezičku normu ili više njih (nepravilna upotreba padežnih oblika, greške u pisanju velikog slova, nepoštovanje pravila o sastavljenom i rastavljenom pisanju riječi, greške u primjeni glasovnih promjena, greške u primjeni pravila kongruencije, greške u pisanju suglasnika J, greške u pisanju upitne rječce Lj, greške u pisanju negacija...). 0 bodova	nepravilno obraćanje i oslovljavanje/ upotreba pleonazama/ nedorečenost/navođenje suvišnih podataka...) 1 bod - Rečenice su neoblikovane, nejasne, nedovršene... 0 bodova

Napomena: Ukoliko učenik na sadržaj i formu teksta dobije 0 bodova, jezik i stil se ne ocjenjuju.

25. Uputstvo za bodovanje eseja:

1. Klasična muzika je (ne)popularna

Sadržaj – 7 bodova

Poštovanje postavljenih zahtjeva	Kreiranje teksta koji odgovara postavljenim zahtjevima: - navođenje zapažanja o klasičnoj/ozbiljnoj muzici (1 bod) - ukazivanje na popularnost/nepopularnost klasične muzike, koliko i gdje se sluša (1 bod) - navođenje prijedloga koji bi pomogli da se klasična muzika bolje popularizuje. (1 bod) Ukupno 3 boda

Kritičko mišljenje, upotreba podataka, argumentovanje i iznošenje sopstvenih stavova/misli/ideja...	Kreiranje teksta uz: - originalan/kreativan pristup temi (1 bod) - navođenje i obrazlaganje odgovarajućih primjera/podataka u razvijanju teme (1 bod) - detaljnije obrazlaganje i povezivanje primjera/podataka u razvijanju teme (1 bod) - argumentovanje sopstvenih stavova. (1 bod) Ukupno 4 boda

Napomena: Ukoliko učenik na sadržaj eseja dobije 0 bodova, jezik i struktura teksta se ne ocjenjuju.

Jezik i struktura teksta – 6 bodova

JEZIK 3 boda	STIL 2 boda	GRAFIČKA FORMA TEKSTA 1 bod
U tekstu nema gramatičkih i pravopisnih grešaka. 3 boda Pravopisna i gramatička norma se uglavnom poštuju, a odstupa se od normom propisane - upotrebe interpunkcijskih znaka i/ili - pravilne upotrebe prijedloga <i>zbog</i> i <i>radi</i>, s... (npr. „u vezi nečega“ umjesto „u vezi s nečim“; „obzirom na“ umjesto „s obzirom na“...). 2 boda Pravopisna i gramatička norma se donekle poštuju, jer - odstupa od dosljedne primjene ijekavskog i ekavskog izgovora - griješi u upotrebi interpunkcijskih znaka (npr. zarez kod vokativa, inverzije, umetnute rečenice...) i/ili - griješi u upotrebi prijedloga... 1 bod U tekstu postoje tri ili više suštinskih ograđenja o jezičku normu (nepravilna upotreba	Rečenice su oblikovane, jasne i prilagođene i sadržaju i formi teksta. 2 boda U tekstu postoje stilske greške (npr.: ponavljanje riječi u istoj ili susjednim rečenicama/upotreba pleonazama/nedorečenost/navođenje suvišnih podataka...). 1 bod Rečenice su neoblikovane, nejasne, nedovršene... 0 bodova	Prilagođavanje ukupne organizacije i grafičke forme teksta njegovoj logičnoj strukturi (jasno razdvaja uvod, razradu, zaključak, pasuse). 1 bod Neprilagođenost forme teksta njegovoj logičnoj strukturi (izostaje razdvajanje uvoda, razrade, zaključka). 0 bodova

padežnih oblika, greške u pisanju velikog slova, nepoštovanje pravila o sastavljenom i rastavljenom pisanju riječi, greške u primjeni glasovnih promjena, greške u primjeni pravila kongruencije, greške u pisanju suglasnika J, greške u pisanju upitne rječe Ll, greške u pisanju negacije...).		
0 bodova		

2. Otuđen u ljubavi (Stranac – A. Kami)

Sadržaj – 7 bodova

Poštovanje postavljenih zahtjeva	Kreiranje teksta koji odgovara postavljenim zahtjevima: - tačno navođenje osnovnih odlika romana (1 bod) - opisivanje Mersoovih osjećanja i odnosa prema djevojci i prema majci (1 bod) - opisivanje sopstvenog doživljaja Mersoa. (1 bod)
	Ukupno 3 boda
Kritičko mišljenje, upotreba podataka, argumentovanje i iznošenje sopstvenih stavova/misli/ideja...	Kreiranje teksta uz: - originalan/kreativan pristup temi (1 bod) - navođenje i obrazlaganje odgovarajućih primjera/podataka u razvijanju teme (1 bod) - detaljnije obrazlaganje i povezivanje primjera/podataka u razvijanju teme (1 bod) - argumentovanje sopstvenih stavova. (1 bod)
	Ukupno 4 boda

Napomena: Ukoliko učenik na sadržaj eseja dobije 0 bodova, jezik i struktura teksta se ne ocjenjuju.

Jezik i struktura teksta – 6 bodova

JEZIK 3 boda	STIL 2 boda	GRAFIČKA FORMA TEKSTA 1 bod
U tekstu nema gramatičkih i pravopisnih grešaka. 3 boda	Rečenice su oblikovane, jasne i prilagođene i sadržaju i formi teksta. 2 boda	Prilagođavanje ukupne organizacije i grafičke forme teksta njegovoj logičnoj strukturi (jasno razdvaja uvod, razradu, zaključak, pasuse). 1 bod
Pravopisna i gramatička norma se uglavnom poštuju, a odstupa se od normom propisane - upotrebe interpunkcijskih znaka i/ili	U tekstu postoje stilske greške (npr.: ponavljanje riječi u istoj ili susjednim rečenicama/upotreba pleonazama/nedorečenost/navođenje suvišnih podataka...). 1 bod	Neprikladnost forme teksta njegovoj logičnoj strukturi (izostaje razdvajanje uvoda, razrade, zaključka). 0 bodova

- pravilne upotrebe prijedloga <i>zbog</i> i <i>radi</i>, <i>s...</i> (npr. „u vezi nečega“ umjesto „u vezi s nečim“; „obzirom na“ umjesto „s obzirom na“ ...). 2 boda Pravopisna i gramatička norma se donekle poštuju, jer - odstupa od dosljedne primjene ijekavskog i ekavskog izgovora - griješi u upotrebi interpunkcijskih znaka (npr. zarez kod vokativa, inverzije, umetnute rečenice...) i/ili - griješi u upotrebi prijedloga... 1 bod U tekstu postoje tri ili više suštinskih oštećenja o jezičku normu (nepravilna upotreba padežnih oblika, greške u pisanju velikog slova, nepoštovanje pravila o sastavljenom i rastavljenom pisanju riječi, greške u primjeni glasovnih promjena, greške u primjeni pravila kongruencije, greške u pisanju suglasnika J, greške u pisanju upitne riječi LI, greške u pisanju negacije...). 0 bodova	Rečenice su neoblikovane, nejasne, nedovršene... 0 bodova	